

MOWI ASA
Postboks 4102 Sandviken
5835 BERGEN

Saksbehandler, innvalgstelefon
Bente Thornes Kosberg, 71 25 84 78

Ny behandling etter klagesak - Mowi ASA - søknad om økt MTB - lokalitet Leite i Averøy kommune

Vi viser til oversendelse fra Møre og Romsdal fylkeskommune med søknad av 10.06.20, vårt vedtak om avslag den 04.05.21 og Miljødirektoratets vedtak i klagesak den 17.06.22.

Vedtak

Statsforvalteren i Møre og Romsdal gir med dette tillatelse til produksjon av laks, ørret og regnbueørret på lokalitet Leite med MTB på 4680 tonn på visse vilkår. Tillatelsen med de vilkår som hører med følger vedlagt.

Tillatelsen er gitt med hjemmel i *lov 13.mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall* (forurensningsloven) §§ 11 og 16.

Tillatelsen erstatter tidligere gitte tillatelser for lokaliteten Leite.

Denne tillatelsen kan ikke tas i bruk før det er gitt tillatelse og lokalitetsklarering etter akvakulturloven.

Sakens bakgrunn

Mowi ASA søkte den 10.06.20 om tillatelse til økning i maksimalt tillatt biomasse (MTB) fra 3900 tonn til 4680 tonn på lokaliteten Leite i Averøy kommune. Det er i søknaden oppgitt en årlig planlagt produksjon på 7000 tonn og et fôrforbruk på 7500 tonn, men det er i ettertid presisert at dette gjelder per produksjonssyklus. I forbindelse med søknaden ble det gjort en korallundersøkelse ved lokaliteten. Det ble funnet fire ulike korallarter, i noen områder i så tette forekomster at de danner naturtypen hardbunnskorallskog.

Statsforvalteren behandlet denne søknaden første gang den 04.05.21 og traff da vedtak om avslag. Begrunnelsen for avslaget var risikoen for negativ påvirkning på sårbare korall- og svampsamfunn i området. Dette avslaget ble påklaget av Mowi ASA den 15.05.21, og i vår forberedende

klagesaksbehandling den 09.07.21 holdt vi fast på avslaget. Saken ble dermed sendt til Miljødirektoratet som klageinstans.

Miljødirektoratet har den 17.06.22 opphevet Statsforvalterens vedtak og sendt saken tilbake hit for ny behandling. Miljødirektoratet vurderte at det kan gis tillatelse til omsøkt utvidelse ved lokaliteten på nærmere angitte vilkår, og at korallskogene øst og nord for anlegget må overvåkes for å følge med på eventuelle negative effekter. Det ble videre lagt til grunn som en forutsetning for utvidelse at det stilles oppdaterte vilkår i tråd med dagens praksis for nye tillatelser.

Det er i ettertid gitt tillatelse til justering av anleggsplasseringen.

Det ble i januar 2024 holdt et møte mellom Statsforvalteren og Mowi om videre behandling av denne saken. Vi har også fått oversendt en modellering av spredning av utslipp ved lokaliteten samt forslag til overvåkingsplan for koraller.

Høring

Søknaden var lagt ut til offentlig høring i perioden 08.12.20 til 08.01.21.

Det kom inn to merknader fra naboer til anlegget. Disse merknadene retter seg i hovedsak mot følgende punkter:

- Behov for ekstern konsekvensutredning av totalbelastningen på fjorden, både med hensyn til fiskehelse, utslipp og skipstrafikk
- Belastning for bomiljø i form av støy og lys fra aktivitet ved anlegget
- Plassering av anlegg og merking av oppankring
- Ulemper ved bølger fra båttrafikk tilknyttet anlegget

Averøy kommune tilrår i sin uttalelse at anleggets fysiske plassering inkl. fortøyninger for lokalitet Leite godkjennes med den plassering og form det har i dag.

Fiskeridirektoratet har i sin uttalelse vurdert at omsøkt utvidelse av biomasse og justering av anleggets hjørnepunkt ikke vil medføre vesentlig økt negativ effekt for fiskeriinteressene i forhold til bruk av området.

I tillegg til å avgjøre søknaden om utslippstillatelse etter forurensningsloven, skal Statsforvalteren også gi en uttale om naturvern-, friluft-, fiske-, og viltinteresser. Denne uttalen ble sendt i brev av 05.05.21.

Rettslig grunnlag

Ifølge forurensningsloven § 7 er det forbudt å sette i verk noe som kan medføre fare for forurensning, med mindre det er lovlig etter §§ 8 eller 9, eller det er gitt tillatelse etter § 11.

Det følger av forurensningsforskriften § 34-2 at det er tillatt å drive akvakultur uten særskilt tillatelse etter forurensningsloven § 11 dersom lokaliteten er klarert for virksomheten etter akvakulturregelverket. Statsforvalteren kan likevel bestemme at akvakultur er ulovlig uten særskilt tillatelse dersom nærmere bestemte vilkår er oppfylt. I så fall skal vi vurdere om det kan gis tillatelse til virksomheten etter forurensningsloven § 11.

Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) setter krav til all offentlig saksbehandling, mens *Lov om forvaltning av naturens mangfold* (naturmangfoldloven) setter en del

spesifikke krav til saksbehandlingen i saker som kan berøre naturmangfoldet. Et oppdrettsanlegg for laks, ørret og regnbueørret vil kunne påvirke naturmiljøet og naturmangfoldet i nærheten av anlegget. Det betyr at vi ved vurderingen om tillatelse skal gis, skal bruke de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven. Det framgår av § 7 i naturmangfoldloven at:

Prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, og ved forvaltning av fast eiendom. Vurderingen etter første punktum skal fremgå av beslutningen.

Ifølge *Forskrift om rammer for vannforvaltningen* (vannforskriften) skal det ved inngrep i en vannforekomst normalt ikke tillates tiltak som vil redusere den økologiske statusen til området. Dette må også vurderes i denne saken. Forskrift om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften) stiller krav om at tilstanden i vann skal beskyttes mot forringelse, og at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemiske tilstand.

Vurdering av søknaden

Søknaden med vedlegg, undersøkelser av miljøtilstand (B¹ og C²-undersøkelser samt ROV³-undersøkelser) og strømmålinger vurderes å oppfylle kravet til kunnskapsgrunnlaget sammen med tilgjengelige data i nasjonale databaser (Naturbase og Fiskeridirektoratets kart, artsdatabanken), jf. naturmangfoldloven § 8. Saken ansees som rimelig godt opplyst.

Miljøundersøkelser

Vedlagt søknaden er B- og C-undersøkelser utført 27.01.20, som også lå til grunn for vår tidligere behandling av saken. I B-undersøkelsen ble alle prøvestasjonen gitt tilstand 1, og samlet lokalitetstilstand ble satt til tilstandsklasse 1 (meget god). I C-undersøkelsen ble stasjon C1 (nærstasjonen) gitt tilstand 3 (dårlig), mens de øvrige prøvestasjonene ble gitt tilstand 2 (god).

I ettertid har det blitt gjennomført to nye B-undersøkelser ved lokaliteten den 13.12.2021 og 30.08.23, begge ved maksimal belastning. Ved begge undersøkelsene fikk samtlige prøvestasjoner tilstand 1, og samlet lokalitetstilstand 1 (meget god).

Vedlagt søknaden er også strømmålinger utført i desember 2017- januar 2018. Vi viser til tidligere vedtak for nærmere omtale av strømforholdene. Disse ble vurdert som akseptable til å kunne tillate den omsøkte biomassen.

I forbindelse med søknaden ble det stilt krav om ROV-undersøkelser med korallkartlegging, som ble utført den 26.-27.01.20. For nærmere omtale av funnene i denne undersøkelsen viser vi til Miljødirektoratets vedtak i klagesaken.

Vannforekomsten

Lokaliteten ligger i vannforekomsten Bremsnesfjorden (0303011400-6-C). På tidspunktet for tidligere behandling av søknaden var økologisk tilstand i vannforekomsten beskrevet som god, og det ble vurdert at det var liten risiko for at tilstanden ble redusert til dårligere enn god. Miljødirektoratet vurderte også i sin klagebehandling at utslippene fra omsøkt virksomhet sannsynligvis ikke vil føre til

¹ B-undersøkelsen sier noe om påvirkning som følge av sedimentering i anleggssonen. Undersøkelsen gir også en pekepinn på hvor god evne lokaliteten har til omsetting av organisk materiale fra oppdrettsvirksomhet

² C-undersøkelsen er en undersøkelse av bunntilstanden fra anlegget (anleggssonen) og utover i resipienten (overgangssonen). C-undersøkelsen tar blant annet prøver av bunndyr og sammensetning av bunnfauunaen sier noe om belastningen over tid.

³ Remotely operated vehicle

forringelse av miljøtilstanden i vannforekomsten. Tilstanden i vannforekomsten er også på nåværende tidspunkt god (vann-nett.no, 18.06.24), og vi ser dermed ikke at det er grunnlag for å gjøre en annen vurdering av dette nå.

Vurdering av om virksomheten må ha særskilt tillatelse

Det følger av forurensningsforskriften § 34-2 at Statsforvalteren kan bestemme at akvakultur er ulovlig uten særskilt tillatelse etter forurensningsloven § 11, dersom minst ett av vilkårene i bokstav a-d er oppfylt.

Korallundersøkelsen viste at det er områder med naturtypen hardbunnskorallskog i nærheten av anlegget. Miljødirektoratet har i sitt vedtak i klagesaken vist til at det er usikkerhet om spredning av utslippene og mulige effekter av utvidet biomasse på områdene med hardbunnskorallskog, og at overvåking vil være nødvendig for å kunne avdekke eventuelle negative effekter. Vi legger derfor til grunn at det her er grunn til å tro at marine naturtyper som er truet eller viktige kan bli negativt påvirket av forurensning fra virksomheten, jf. § 34-2, 2. ledd bokstav b.

Vi vurderer derfor at denne virksomheten vil kreve en særskilt tillatelse etter forurensningsloven § 11.

Modellering av utslipp

Det er utført en modellering av utslippet fra anlegget den 30.11.23, i form av en modellering av AZE (Allowable Zone of Effect), ut fra ASC-standardens krav til modellering av tillatt sone for påvirkning. AZE er definert som området hvor bidraget fra organisk materiale fra oppdrettsanlegget til sedimentlaget er 330 g/m²/år eller mer. Spredningen av utslipp fra lokaliteten er modellert for en hel produksjonsperiode, med og uten biologisk nedbrytning, både med dagens MTB på 3900 og med omsøkt MTB på 4680 tonn. For sistnevnte er modelleringen basert på færre uker med føring og en kortere produksjonsperiode enn ved dagens MTB.

Påvirkningsområdet er vist som områder med totalt akkumulert utslipp på mer enn 10 g/m². Den største spredningen er mot nord og sørøst/sør for anlegget. Det er gjort en vurdering av påvirkning på korallforekomster som er funnet i området. Dette omfatter korallforekomster som ligger på østsiden av fjorden (K1- K5), og på vestsiden av fjorden (K6 – K11). Ved simulering uten biologisk nedbrytning er alle posisjoner K6 – K11 innenfor påvirkningsområdet, mens med biologisk nedbrytning er posisjonene K6, K7 og K9 innenfor påvirkningsområdet. Dette er de posisjonene med høyest organisk belastning. Det vurderes i rapporten at simuleringen med biologisk nedbrytning anses som mest realistisk.

I rapporten vises det til at modelleringen viser liten påvirkning på korallforekomstene på østsiden av fjorden (K1-K5), med under 1 g/m² gjennom hele simuleringsperioden, både med og uten biologisk nedbrytning. Dette gjelder både ved dagens MTB og med omsøkt økning.

Overvåkingsplan

Det finnes per i dag ingen fastsatt metodikk for overvåking av koraller.

Vi har fått oversendt et forslag til overvåkingsplan for korallforekomster fra Åkerblå, datert 12.04.24. I denne planen anbefales det at korallene innenfor 1000 meter i nordlig og sørlig retning fra anlegget bør prioriteres i overvåkingen, men at også korallforekomster utenfor vurdert influensområde undersøkes. Det foreslås derfor å benytte korallforekomstene i nordlig del av funnene på østsiden av fjorden som et referanseområde. For å vurdere tilstanden til korallene og eventuell påvirkning fra

anlegget, foreslås en metode basert på 6 ulike parametere som skal gi grunnlag for en inndeling av korallenes tilstand i ulike klasser, beskrevet som korallfitness (KF).

Overvåkingen foreslås gjennomført i tidsrommet for hver maksimal belastning på lokaliteten.

Vurdering etter forurensningsloven § 11

I vår saksbehandling av tillatelser etter forurensningsloven skal de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket vurderes opp mot fordelene og ulempene som tiltaket ellers vil føre med seg. Fordelene kan være viktige samfunns- og næringsmessige forhold som sysselsetting og økt næringsaktivitet.

Ved at det er gjort en modellering av utslippene er kunnskapsgrunnlaget styrket når det gjelder spredningen og påvirkningsområdet i forhold til korallforekomstene i nærheten av anlegget. Det vil likevel være noe usikkerhet knyttet til en slik modellering, i tillegg til at det usikkert hvilken effekt utslipp vil kunne ha på ulike koraller, hva som er tålegrensen for påvirkning, og i hvilken grad en påvirkning vil være reversibel. Ved at det nå blir etablert en overvåkingsplan for korallene vil man i større grad kunne følge med på tilstanden til korallforekomstene, og dette vil kunne bidra til å styrke kunnskapsgrunnlaget om hvordan utslipp fra anlegget påvirker disse.

Når det gjelder nabomerknadene er det, i tillegg til utslippene til vann, forholdene som gjelder lys og støy fra anlegget som ligger innenfor vårt myndighetsområde å vurdere i forbindelse med utslippstillatelsen. For å begrense støy- og lysulempen fra anlegget stilles det i tillatelsen krav til lysbruken ved anlegget, og det fastsettes grenser for tillatt støynivå innenfor de ulike driftstidene. Det skal også utarbeides støysonekart som viser støyutbredelsen fra anlegget.

På denne bakgrunn, og ut fra de føringer som er gitt i Miljødirektoratets vedtak av 17.06.2022, gir vi tillatelse til økning av MTB som omsøkt.

Vilkår

Som det også ble påpekt i vår tidligere behandling av saken, er dagens tillatelse for anlegget over 10 år gammel, og det er derfor behov for å oppdatere denne. Tillatelsen blir med dette oppdatert med blant annet nye krav som stilles i akvakulturdriftsforordningen.

For å unngå eller å begrense skade på naturmangfoldet, må det brukes driftsmetoder og teknikker som gir best samfunnsmessig resultat (jf. naturmangfoldloven §§ 11 og 12). Vi har derfor i tillatelsen stilt krav til miljøforsvarlig drift for å unngå eller begrense skadene på naturmangfoldet. For å overvåke hvilke effekter anlegget kan ha på tilstanden i resipienten, er det stilt krav om miljøundersøkelser. Dersom det i undersøkelser blir avdekket at anlegget har uønskede effekter på resipienten, vil tillatelsen kunne trekkes tilbake, jf. forurensningsloven § 18.

Det stilles krav til overvåking av korallforekomster, der overvåkingen skal skje ved maks belastning ved hver produksjonssyklus. Overvåkingen skal skje i henhold til innsendt overvåkingsplan. Det skal også foretas en vurdering av korallenes tilstand (KF) i henhold til overvåkingsplanen før utvidelse av MTB, for å gi et sammenligningsgrunnlag for eventuell påvirkning som følge av utvidelsen. Dette kan skje enten i form av en ny undersøkelse, eller på bakgrunn av allerede gjennomført ROV-undersøkelse dersom dette kan gi et representativt sammenligningsgrunnlag. Videre stilles det vilkår om at tillatelsen kan endres eller trekkes tilbake dersom utslipp fører til uakseptabel påvirkning på korallene.

Tabellen under gir en oversikt over frister for gjennomføring av tiltak som tillatelsen krever:

Tiltak	Frist	Vilkår
C-undersøkelse	Etter første periode med maks belastning på anlegget	11.1
Undersøkelse av prioriterte stoffer, prioriterte farlige stoffer og vannregionspesifikke stoffer	Samtidig med C-undersøkelse	11.2
Strandsoneundersøkelse	Årlig	11.3
Makroalgeundersøkelse	Etter første periode med maks belastning på anlegget	11.4
Vurdering av koralltilstand (KF)	Før utvidelse av MTB	11.5
Overvåking av korallforekomster	Ved hver maksimal produksjonsbelastning på anlegget	11.5
Støysonekart	Før tillatelsen tas i bruk	11.6

Ansvar og plikter

Selv om det gis tillatelse til å drive denne aktiviteten, utelukker ikke dette ansvar for eventuelle skader, ulemper eller tap som er forårsaket av forurensningen. Tillatelsen fritar derfor ikke for erstatningsansvar, jf. forurensningsloven § 56.

I tillegg til kravene i tillatelsen, plikter virksomheten å overholde forurensningsloven og *lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester* (produktkontrollloven) og forskrifter som er hjemlet i disse lovene.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79. Også brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven og produktkontrollloven er straffbart. Det er også straffbart å bryte krav i forskriftene til disse lovene.

Denne tillatelsen kan også senere endres, men da må søknad sendes i god tid *før* en eventuell endring kan gjennomføres. Vi må ha nok tid til å behandle søknaden og sikre at vi har alle opplysninger som trengs før vi eventuelt endrer tillatelsen.

Vi vil også kunne endre krav som er stilt om det viser seg at skaden eller ulempen ved forurensningen blir vesentlig større eller annerledes enn ventet da tillatelsen ble gitt, jf. forurensningsloven § 18.

Vedtak om gebyr for saksbehandlingen

Vi viser til *Forskrift om begrenning av forurensning* (forurensningsforskriften) kapittel 39 om gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser og til varsel om gebyr av 21.05.2024.

På bakgrunn av tid som er brukt på saken, er saksbehandlingen plassert under gebyrsats 7, jf. forurensningsforskriften kapittel 39. Det betyr at virksomheten må betale et gebyr på kr 19 500,- for saksbehandlingen. Gebyret knytter seg til den delen av saksbehandlingen som gjelder oppdatering av tillatelsen, da det også ble vedtatt gebyr i forbindelse med vår første behandling av saken.

Faktura vil bli sendt ut fra Miljødirektoratet. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

Klage på vedtak

Dette vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker. Fristen gjelder fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet fram til vedkommende part, eller fra det tidspunktet man har fått eller burde ha skaffet seg kjennskap til vedtaket, jf. forvaltningsloven § 29.

Klagen sendes til Statsforvalteren i Møre og Romsdal: sfmrpost@statsforvalteren.no

Det er viktig at klagen blir sendt innen fristen på 3 uker. Etter denne fristen, kan det ikke regnes med at klagen vil bli behandlet, jf. forvaltningsloven § 31.

En klage må beskrive hva det klages over og hvilken eller hvilke endringer som ønskes. Klagen bør være begrunnet, og andre opplysninger av betydning bør nevnes.

En klage på vedtaket fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket blir utsatt. Det betyr at det kan startes opp aktivitet selv om det er sendt inn klage. Det kan likevel besluttes at vedtaket ikke skal iverksettes, slik at aktiviteten ikke kan starte før klagefristen er ute eller klagen er avgjort, jf. forvaltningsloven § 42. Avgjørelse av spørsmålet om utsatt iverksetting kan det ikke klages på.

Innsyn

Med visse begrensninger har partene rett til å se sakens dokumenter. Nærmere opplysninger om dette fås ved henvendelse til oss. Øvrige opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil vi også kunne gi på forespørsel.

Med hilsen

Christian Dahl (e.f.)
underdirektør

Bente Thornes Kosberg
seniorrådgivar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Mowi ASA ved Leite

Kopi til:

**MØRE OG ROMSDAL
FYLKESKOMMUNE
MATTILSYNET**

**FISKERIDIREKTORATET
AVERØY KOMMUNE
KYSTVERKET**

**Ane Karine Engvik
Lars Enok Engvik
Tor Hjelkrem**

Postboks 2500

**Felles postmottak
Postboks 383**

**Postboks 185 Sentrum
Postboks 152 Bruhagen
Postboks 1502
Kvernesveien 310
Kvernesveien 310
Bølgebakken 21**

6404 MOLDE

2381 BRUMUNDDAL

5804 BERGEN

6538 AVERØY

6025 ÅLESUND

6531 Averøy

6531 Averøy

6507 Kristiansund N

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven

for

Mowi ASA ved Leite

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jf. § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen. Vilåårene framgår på side 3 til og med side 17. Dette tillatelsesdokumentet erstatter tidligere tillatelser på lokaliteten.

Hvis bedriften ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må bedriften i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Bedriften bør først kontakte forurensningsmyndigheten for å avklare behovet for slik endring¹.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 2 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Statsforvalteren kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata

Bedrift	Mowi ASA
Beliggenhet/gateadresse	Sandviksbodene 77 A/B, 5035 Bergen
Postadresse	Postboks 4102 Sandviken
Kommune og fylke	Bergen i Vestland
Org. nummer (bedrift)	964118191
Næringskode og bransje	03.211 Produksjon av matfisk og skalldyr i hav- og kystbasert fiskeoppdrett

Statsforvalterens referanser

Tillatelsesnummer	Saksnummer	Lokalitetsnummer
Ikke gitt	2020/6200	12870

¹ I dette dokumentet brukes ordet "virksomhet" om den produksjon eller aktivitet som drives og som tillatelsen gjelder. Ordet "bedrift" brukes om den juridiske enhet som er ansvarlig for å overholde plikter og begrensninger (vilkår) i virksomhetens tillatelse, den som må søke om eventuelle endringer, som leverer avfall osv. Ordrbruken er søkt gjennomført så konsekvent som mulig i dokumentet.

Tillatelse første gang gitt: 18.06.2024	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd:	Tillatelse sist endret:
Christian Dahl Underdirektør		Bente Thornes Kosberg Seniorrådgiver

1. Tillatelsens ramme

Tillatelsen gjelder forurensning fra produksjon av matfisk i sjø. Maksimal tillatt stående biomasse til enhver tid er 4680 tonn. Tillatelsen er basert på en søknad som oppgir 7000 tonn planlagt produksjon med et forventet fôrforbruk på 7500 tonn per produksjonssyklus.

Tillatelsen gjelder lokaliteten Leite med tilhørende landbase.

Lokalitetsdata

Lokalitet	Leite
Lokalitetsnummer	12870
Kommune	Averøy
Lokalisering av anlegg	63° 02,109' N 7° 40,609' Ø

2. Generelle vilkår

2.1. Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens pkt. 3 til 12. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er fremkommet i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår gjennom uttrykkelig regulering i vilkårenes pkt. 3 til 12.

2.2. Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som er vanlig for den aktuelle type virksomhet i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om bedriften overholder alle vilkår i tillatelsen, plikter den å redusere all forurensning, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader.

2.4 Utskifting av utstyr

Ved utskifting av utstyr må det nye utstyret tilfredsstillende kravene om bruk av beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensende utslipp og annen negativ innvirkning på miljøet (BAT-prinsippet), jfr. pkt. 2.3.

2.5 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal bedriften sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal kunne dokumenteres.

2.6 Tiltaksplikt ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere Statsforvalteren om forhold som kan føre til vesentlig økt forurensning eller forurensningsfare. Akutt forurensning skal i tillegg varsles iht. pkt. 12.4.

2.7. Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til internkontrollforskriften². Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Plikt til å gjennomføre risikoanalyse med hensyn til *akutt* forurensning følger av punkt 12.1.

3. Utslipp til vann

3.1. Utslippsbegrensninger

3.1.1 Organisk belastning

Fôrspill skal reduseres mest mulig.

Utslipp av fôr og fekalier fra anlegget skal ikke føre til at organisk materiale akkumuleres i sedimentet i overgangssonen over tid.

Dersom overvåking i henhold til NS 9410:2016 (jf. tillatelsen kap. 11), viser at tilstanden for bløtbunnsfaunaen i ytterkanten av overgangssonen (prøvestasjon C₂) er dårligere enn "god" eller tilstanden inne i overgangssonen (prøvestasjon C₃-C_n) er dårligere enn "moderat" og utslipp fra anlegget medvirker til dette, skal bedriften gjennomføre tiltak.

Nærliggende strandsone eller grunne områder³ skal ikke være synlig påvirket av forurensning fra virksomheten.

² Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996 nr. 1127)

³ Grunne områder: mindre enn 30 meter dyp og som tidvis tørrlegges og dermed er synlige.

3.1.2 Utslipp av kjemikalier, herunder legemidler

Utslipp av kobber og prioriterte miljøgifter som for eksempel kadmium, kvikksølv, PCB og PBDE i fôrspill og fekalier er tillatt, men skal reduseres mest mulig i tråd med vilkår i pkt 3.1.1 og kap. 6. Slike utslipp er likevel kun tillatt dersom fôret kommer fra fôrlieferandører som er registrert og/eller godkjent i henhold til Mattilsynets regelverk. Statsforvalteren vil på bakgrunn av ny kunnskap kunne fastsette en mer presis og eventuell også strengere regulering.

Utslipp av legemidler på lokaliteten er tillatt dersom legemidlet er rekvirert av autorisert veterinær eller fiskehelsebiolog og benyttet som foreskrevet.

Utslipp i forbindelse med klinisk uttesting av nye legemidler uten markedsføringstillatelse er ikke omfattet av tillatelsen.

Utslipp fra akvakulturanlegg skal ikke føre til at stoffer, som nevnt i vannforskriftens lister over prioriterte, andre EU-utvalgte eller vannregionspesifikke over tid akkumuleres i sedimentene i mengder som overstiger miljøkvalitetsstandarder for sediment fastsatt i eller i medhold av vannforskriften jf pkt 11.2.

3.2 Diffuse utslipp

Diffuse utslipp fra landbasen, for eksempel avrenning fra lagerområder og områder for lossing/lasting, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig. Avrenning av overflatevann fra bedriftens utearealer skal håndteres slik at det ikke kan medføre skade eller ulempe for miljøet.

Eventuelt oljeholdig avløpsvann fra verksteder eller lignende skal renses tilfredsstillende i oljeutskiller eller tilsvarende renseenhet.

3.3 Sanitæravløpsvann

Kommunen er myndighet for regulering av sanitæravløpsvannet fra bedriften.

4. Utslipp til luft

4.1. Lukt

Akvakulturanlegget inkludert landbase skal drives slik at luktulemper i omgivelsene begrenses mest mulig. Bruk av tjenesteleverandører skal planlegges med sikte på å begrense luktulemper.

Fôrlagring, dødfiskhåndtering, spyling, rengjøring og tørking av nøter samt annen virksomhet ved anlegget inkludert landbase skal ikke påføre omgivelsene urimelige luktulemper.

Frekvensen av gjenkjennbar plagsom lukt ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager mv. skal ikke overstige 1 prosent av timene i en måned (frekvens/hyppighet).

5. Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Virksomheten ved landbasen skal ikke medføre utslipp til grunn eller grunnvann som kan medføre skader eller ulemper for miljøet.

Bedriften plikter å gjennomføre forebyggende tiltak som skal hindre utslipp til grunn og grunnvann.

Bedriften plikter videre å gjennomføre tiltak som er egnet til å begrense miljøpåvirkningene av et eventuelt utslipp til grunn eller grunnvann. Utstyr og tiltak som skal forhindre utslipp til grunn og grunnvann eller hindre at eventuelle utslipp medfører skade eller ulempe for miljøet, skal overvåkes og vedlikeholdes regelmessig. Plikten etter dette avsnittet gjelder tiltak som står i et rimelig forhold til de skader og ulemper som skal unngås.

Bedriften skal holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på bedriftsområdet og forurensede sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsels om dette.

Terrenginngrep som kan medføre fare for at forurensning i grunnen sprer seg, må ha godkjent tiltaksplan etter forurensningsforskriften kapittel 2⁴, eventuelt tillatelse etter forurensningsloven.

Tiltak i forurensede sedimenter må ha tillatelse etter forurensningsloven eller forurensningsforskriften kapittel 22⁵.

6. Vurderinger ved bruk av kjemikalier, herunder legemidler

Vilkårene i dette punktet gjelder når bedriften bruker kjemiske stoffer og stoffblandinger i virksomheten, for eksempel desinfeksjonsmidler, legemidler, ensileringskjemikalier, begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker og brannbekjempningsmidler.

6.1 Vurdering substitusjon og alternative metoder for kjemikalier og legemidler
For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal bedriften dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikaliens helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også punkt 2.6 om internkontroll.

⁴ Jf. forurensningsforskriftens kapittel 2 om opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider

⁵ Jf. forurensningsforskriftens kapittel 22 om mudring og dumping i sjø og vassdrag

Bedriften plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier der vurdering og konklusjon dokumenteres. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternative kjemikalier eller metoder finnes. Skadelige effekter knyttet til bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.⁶

For å redusere behov for legemiddelbehandling plikter bedriften å vurdere om den kan benytte forebyggende alternative metoder for å redusere smitterisiko eller lakselus, som ikke krever vurdering av veterinær eller fiskehelsebiolog. Denne plikten gjelder ikke i de tilfeller der veterinær eller fiskehelsebiolog har foreskrevet bruk av et legemiddel.

6.2 Impregnerte nøter

Ved rengjøring av nøter som er impregnert med miljøfarlige kjemikalier, skal det treffes tiltak for å minimere utslippene. Med miljøfarlige kjemikalier er her definert som stoffer eller stoffblandinger som hvis de kommer ut i miljøet, vil kunne gi akutt skade og/ eller langtidsvirkninger. Utslipp av slike impregneringsmidler skal overvåkes jf. pkt 11.2.

6.3 Informasjon som skal gis fiskehelsepersonell om påtar seg oppdrag for bedriften på lokaliteten

Dersom fisken skal behandles med legemiddel på lokaliteten, skal bedriften informere veterinær eller fiskehelsebiolog som foreskriver behandling, om forhold som har betydning for effektene av utslipp fra en legemiddelbehandling, herunder beskrivelse av arter og naturtyper ved lokaliteten som kan påvirkes negativt av utslipp og lokale forhold (inkl. dybde og strøm) som har betydning for spredningen av utslippet.

7. Støy og lys

Akvakulturanlegget skal utformes og drives slik at støy- og lysulemper for omgivelsene begrenses mest mulig. Bruken av tjenesteleverandører skal planlegges med sikte på å begrense støy- og lysulemper.

7.1 Støy

Bedriftens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride følgende grenser, beregnet som innfallende lydtryknivå ved mest støyutsatte fasade:

⁶ Jf Produktkontrollloven av 11.06.1979 nr. 79 § 3a

Dag (kl. 07-19)	Kveld (kl. 19-23)	Natt (kl. 23-07)	Natt (kl. 23-07)
$L_{pAekv12h}$	$L_{pAekv4h}$	$L_{pAekv8h}$	L_{AFmax}
Hverdager: 55 dB	50 dB	45 dB	60 dB
Lørdager, søndager og helligdager: 50 dB			

L_{pAekvT} : gjennomsnittlig (energimidlet) nivå for varierende støy over en bestemt tidsperiode, T
 L_{AFmax} : gjennomsnittlig A-veiet maksimalnivå for de 5-10 mest støyende hendelsene i perioden med tidskonstant "Fast" på 125 ms.

Alle støygrenser skal overholdes innenfor alle driftsdøgn. Støygrensene gjelder all støy fra bedriftens virksomhet, inkludert intern transport ved anlegget og landbasen samt lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra midlertidig bygg- og anleggsvirksomhet og fra persontransport av ansatte til og fra bedriftsområdet er likevel ikke omfattet av grensene.

Støygrensene gjelder ikke for bebyggelse av forannevnte type som er etablert etter at støygrensene trådte i kraft.

Aktiviteter som er ekstra støyende og som vil pågå over flere dager, skal forhåndsvarsles til berørte naboer.

7.2 Lys

Ved bruk av lys til vekstregulering skal lyskilden ikke være direkte synlig fra omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager.

Ved aktivitet ved anlegget på kveld og natt, må bruk av lys planlegges slik at det medfører minst mulig ulempe for naboer eller andre.

8. Energi

8.1 Energiledelse

Bedriften skal ha et system for energiledelse i virksomheten for kontinuerlig, systematisk og målrettet vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv produksjon og drift. Systemet for energiledelse skal inngå i bedriftens internkontroll, jf. Vilkår 2.7 og følge prinsippene og metodene angitt i norsk standard for energiledelse.

8.2 Utnyttelse av overskuddsenergi

Bedriften skal i størst mulig grad sørge for å utnytte overskuddsenergi fra virksomheten internt, med mindre det kan godtgjøres at dette ikke er teknisk mulig og/eller medfører uforholdsmessige store omkostninger.

8.3 Spesifikt energiforbruk

Spesifikt energiforbruk skal beregnes og journalføres, jfr. Pkt. 10

9. Avfall

9.1 Generelle krav

Bedriften plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder gjenvinning, skjer i overensstemmelse med regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven⁷.

For materiale som utnyttes som biprodukt, skal det foreligge skriftlig dokumentasjon som viser at kriteriene i forurensningsloven § 27 andre ledd er oppfylt.

Innholdet av skadelige stoffer i avfallet skal begrenses mest mulig.

Avfall som oppstår i bedriften, skal primært ombrukes i egen produksjon eller i andres produksjon. Hvis dette ikke er mulig eller medfører urimelig kostnad, skal det fortrinnsvis materialgjenvinnes. Dersom dette heller ikke er mulig uten urimelig kostnad, skal avfallet så langt mulig gjenvinnes på annen måte. Slik utnyttelse må imidlertid skje i overensstemmelse med gjeldende regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, samt krav fastsatt i denne tillatelsen.

Bedriften skal redusere risiko for marin forurensning mest mulig. Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder gjenvinning, skjer i overensstemmelse med regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven⁸.

Farlig avfall kan ikke fortynnes med den virkning at det blir regnet som ordinært avfall. Ulike typer farlig avfall kan ikke sammenblandes hvis dette kan medføre fare for forurensning eller skape problemer for den videre håndteringen av avfallet. Farlig avfall kan heller ikke blandes sammen med annet avfall, med mindre det letter den videre behandlingen av det farlige avfallet og dette gir en miljømessig minst like god løsning.

9.2. Håndtering av avfall

9.2.1 Generelle krav til håndtering

All håndtering av avfall skal foregå slik at det ikke medfører avrenning til omgivelsene. Farlig avfall skal ikke lagres lenger enn 12 måneder⁹. Som farlig avfall regnes blant annet kasserte nøter som inneholder mer enn 0,25 prosent kobberimpregnering (Cu₂O)¹⁰.

⁷ Se blant annet avfallsforskriften av 1.6.2004 nr. 930 og kapittel 18 i forurensningsforskriften av 1.6.2004 nr. 931.

⁹ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 11-8

¹⁰ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 11-2 fjerde ledd, jf. vedlegg 2 nr. 1

I tillegg gjelder følgende:

- a. All håndtering av avfall skal være basert på en risikovurdering, jf. punkt 2.7 Internkontroll og 12.3 Beredskap.
- b. Bedriften skal ha kart hvor det fremgår hvor forskjellige typer avfall er lagret
- c. Avfallslager skal være sikret slik at uvedkommende ikke får adgang. Lagret farlig avfall skal ha forsvarlig tilsyn. Lagret avfall skal være merket slik at det fremgår hva som er lagret.
- d. Avfall som ved sammenblanding kan gi fare for brann, eksplosjon eller dannelselse av farlige stoffer, skal lagres med nødvendig avstand.
- e. Alt farlig avfall, uavhengig av mengde, skal lagres innendørs og på tett dekke¹¹ med oppsamling av eventuell avrenning. Annen lagringsmåte kan godtas dersom bedriften kan dokumentere at den valgte lagringsmåten gir minst like lav risiko og like god miljøbeskyttelse.

For visse typer tanklagring gjelder forurensningsforskriften kapittel 18.

9.2.2 Håndtering av produksjonsavfall og slam

Død fisk, avskjær og blodvann skal samles opp og konserveres omgående. Ensilasjetanker skal ha tilstrekkelig kapasitet, og være forsvarlig sikret mot utslipp til miljøet. Ensilasjetanker skal dessuten ha et oppsamlingsarrangement som minst rommer tankens volum. Bedriften skal ha beredskap for å hindre forurensning i situasjoner med massiv fiskedød.

10. Utslippskontroll og journalføring

10.1 Utslippskontroll og journalføring

Bedriften plikter systematisk å kartlegge virksomhetens utslipp til vann. Bedriften skal legge denne kartleggingen til grunn i utarbeidelse av program for utslippskontroll

Program for utslippskontroll skal inngå i bedriftens dokumenterte internkontroll og inneholde en redegjørelse for virksomhetens faktiske utslipp til vann med en oversikt over alle utslippsstrømmer, volumer (så langt det er mulig) og innhold. Programmet skal også inneholde en redegjørelse for hvordan bedriften beregner sine utslipp.

Programmet for utslippskontroll skal holdes oppdatert.

Følgende punkter skal journalføres:

1. årlig produksjon (årlig biomasse)
2. årlig fôrforbruk (fôrets navn, konsentrasjon av stoffer nevnt i forskrift om rammer for vannforvaltning vedlegg VIII C og D nr. 2 og vannregionspesifikke stoffer)
3. Årlig kjemikalieforbruk: kjemikalietype, produktnavn, mengde og forbruksperiode,
4. Årlig legemiddelforbruk: legemiddeltype, produktnavn, mengde, forbruksperiode og tilbakeholdelsestid,
5. Impregnerte nøter: hva slags virkestoff impregneringsmiddelet nøtene er satt inn med inneholder og når og hvordan nøtene er grovrensjort.

¹¹ Med tett dekke menes fast, ugjennomtrengelig og tilstrekkelig slitesterkt dekke for de aktuelle materialer/avfallstyper

6. Årlig ensilasje: mengde og til hvem dette er levert.
7. Henvendelser fra personer som oppgir at de opplever lys-, støy- eller luktulempen fra driften, inkludert fra transport, lasting og lossing, og hendelser som kan forårsake slike ulemper: tidspunkt, mulig årsak og navn, adresse og telefonnummer til personer som meldt fra.
8. Rapporter fra gjennomførte miljøundersøkelser.
9. Energiforbruk

Journalen skal oppbevares i 5 år.

10.2 Rapportering til Statsforvalteren av utslippsrelevante data

Bedriften skal rapportere utslippsrelevante data på den måten Statsforvalteren bestemmer.

Det skal som et minimum innen 1.mars hvert år rapporteres følgende miljødata fra foregående år til Statsforvalteren:

1. Årlig biomasse
2. Årlig fôrforbruk i kilo og fôrtype
3. Fôrets handelsnavn og eventuell konsentrasjon av stoffer som nevnt i forskrift 15. desember 2006 nr. 1446 om rammer for vannforvaltning vedlegg VIII C og D nr. 2 og vannregionspesifikke stoffer
4. Årlig forbruk av legemidler: type, produktnavn, mengde og forbruksperiode
5. Impregnerte nøter: virkestoff (type og konsentrasjon) og mengde.
6. Årlig ensilasje: mengde og til hvem dette er levert.

11. Miljøovervåking og utredninger

Bedriften skal sørge for overvåking av mulige miljøeffekter av virksomheten. Overvåkingen skal minimum omfatte undersøkelsene som er spesifisert nedenfor. Bedriften skal vurdere om disse miljøundersøkelsene dekker miljøpåvirkningen eller om det er behov for andre miljøundersøkelser i tillegg. Utslipp fra legemiddelbehandlinger ved anlegget og innhold av fremmedstoff i fôret skal inngå i denne vurderingen. Bedriften må selv iverksette tilleggsundersøkelser ved mistanke om at de pålagte miljøundersøkelsene ikke fanger opp den reelle miljøpåvirkningen.

Bedriften plikter å gjennomføre mer omfattende undersøkelser dersom Statsforvalteren finner dette nødvendig for å kartlegge anlegget sin forurensningseffekt på resipienten jf. forurensningsloven § 51. Bedriften kan også bli pålagt å delta i et felles overvåkingsprogram i tråd med bestemmelsene i vannforskriften for tiltaksorientert overvåking.

11.1 Krav til undersøkelse av organisk belastning, C-undersøkelse

Bedriften skal sørge for at trendbaserte C-undersøkelser i henhold til norsk standard NS9410:2016 gjennomføres. Undersøkelsene skal gjennomføres av et uavhengig, akkreditert organ som er akkreditert for følgende metoder: P3003 prøvetaking bunnsediment, P12 kjemiske analyser, P21 Taksonomi og P32 faglige vurderinger og fortolkninger.

Det skal utarbeides en rapport fra den enkelte undersøkelse senest 6 måneder etter at feltundersøkelsen er gjennomført. Rapporten skal utarbeides i henhold til NS9410:2016, inneholde en faglig vurdering av miljøpåvirkning fra anlegget og eventuelle anbefalte utbedrende tiltak og sendes inn til Statsforvalteren jf. pkt 11.8 så snart rapporten foreligger.

11.1.1 Oppfølgende undersøkelser ved redusert tilstand

Hvis C-undersøkelsen i henhold til NS9410:2016 viser redusert miljøtilstand ved at den økologiske tilstanden i C2 er dårligere enn god eller at summen av indeksene for de sammenslåtte stasjonene i overgangssonen (C3, C4 osv.) er dårligere enn moderat, skal bedriften gjennomføre oppfølgende undersøkelser i henhold til en plan. Denne planen skal sendes inn til Statsforvalteren for vurdering senest to måneder etter at rapport fra C-undersøkelsen foreligger jf pkt 11.8.

11.1.2 Tiltak ved uakseptabel bunnpåvirkning

Dersom de oppfølgende undersøkelsene iht pkt 11.1.1 viser at utslipp fra virksomheten bidrar til den reduserte miljøtilstanden i overgangssonen, skal det utarbeides en tiltaksplan og gjennomføres tiltak i henhold til planen for å bedre miljøtilstanden.

Tiltaksplanen skal sendes inn til Statsforvalteren innen to måneder etter at resultatene fra oppfølgende undersøkelser foreligger. Statsforvalteren kan pålegge ytterligere tiltak.

11.2 Undersøkelse av prioriterte stoffer, prioriterte farlige stoffer og vannregionspesifikke stoffer

11.2.1 Undersøkelse av stoffer i forbindelse med C-undersøkelsen i pkt 11.1

Når det gjøres C-undersøkelser iht pkt 11.1 skal det samtidig tas en sedimentprøve på samme måte ved merdkant nedstrøms i hovedstrømretning. Sedimentprøven fra merdkant og en sedimentprøve fra hver prøvestasjon i C-undersøkelsen skal analyseres for innhold av stoffer som nevnt i forskrift 15. desember 2006 nr. 1446 om rammer for vannforvaltning vedlegg VIII C og D nr. 2 som har blitt sluppet ut på lokaliteten etter forrige undersøkelse. Dersom det har blitt sluppet ut betydelige mengder av vannregionspesifikke stoffer, skal prøvene også analyseres for innhold av disse stoffene.

Sedimentprøven fra merdkant skal i tillegg analyseres for følgende støtteparametere: partikkelfordeling, totalt organisk materiale, totalt organisk karbon og totalt nitrogen.

Prøvetaking skal utføres av et akkreditert organ som er uavhengig av oppdragsgiver og analysene skal utføres av et organ som er akkreditert for den enkelte analysen.

Resultatene av undersøkelsen skal sendes inn på den måten Statsforvalteren bestemmer så snart de foreligger.

11.2.2 Ytterligere undersøkelser ved overskridelse av grenseverdier

Det skal gjøres ytterligere undersøkelser dersom undersøkelsene av stoffene jf pkt 11.2.1 fra prøvestasjon C2 overstiger grenseverdiene for tilstandsklasse II i veileder M-608-2016 Grenseverdier for klassifisering av vann, sedimenter og biota. Det samme gjelder dersom

konsentrasjonen av stoffer fra en av de øvrige prøvestasjonene overstiger grenseverdiene for tilstandsklasse III

Det skal utarbeides en plan for undersøkelsene som skal gjøres i samsvar med veileder M-409/2015 Risikovurdering av forurenset sediment og veileder 02:2018 Klassifisering av miljøtilstand i vann. Undersøkelsene skal gjøres for å vurdere utbredelsen av forurensningen, om det er sannsynlig at den skyldes driften av akvakulturanlegget og, i så fall, hvilken miljørisiko forurensningen representerer.

Prøvetaking skal utføres av et kompetent organ som er uavhengig av oppdragsgiver og analysene skal utføres av et organ som er akkreditert for den enkelte analysen.

Planen skal sendes inn til Statsforvalteren for vurdering av Statsforvalteren senest to måneder etter at resultatene fra undersøkelsene foreligger.

Resultatene av de ytterligere undersøkelsene skal sendes inn til Statsforvalteren så snart de foreligger.

11.2.3 Tiltak ved uakseptabel miljøtilstand

Bedriften skal utarbeide en tiltaksplan og gjennomføre tiltak i henhold til planen for å bedre miljøtilstanden dersom de ytterligere undersøkelsene jf. pkt 11.2.2 viser at det er grunn til å tro at utslipp fra virksomheten av stoffer som nevnt i vannforskriftens vedlegg VIII C og D nr. 2 eller vannregionspesifikke stoffer, bidrar til at vannforekomsten ikke vil nå miljømål fastsatt i medhold av vannforskriften, eller at gravende bunndyr ikke kan eksistere i anleggssonen, overgangssonen eller resipienten forøvrig.

Tiltaksplanen skal sendes inn til Statsforvalteren innen to måneder etter at resultatene fra tilleggsundersøkelsene foreligger. Statsforvalteren kan pålegge ytterligere tiltak.

11.3 Strandsoneundersøkelse

Bedriften skal sørge for at det årlig gjennomføres en enkel befaring av utsatt strandsone for å avdekke om den er synlig påvirket av avfall eller forurensning fra anlegget. Både synlig forurensning, f.eks. i form av fett eller oljefilm, og effekter av forurensning som kan tilskrives virksomheten, f.eks. algevekst skal registreres. All miljøpåvirkning som kan tilskrives virksomheten skal dokumenteres med tekst og bilder. Avfall inkludert marin forsøpling er regulert i punkt 9.1

Bedriften skal utarbeide en tiltaksplan og gjennomføre tiltak i henhold til plan for å bedre miljøtilstanden dersom befaringen viser at strandsonen er synlig påvirket av forurensning fra akvakulturanlegget. Tiltaksplanen skal sendes inn til Statsforvalteren. Statsforvalteren kan pålegge ytterligere tiltak.

11.4 Makroalgeundersøkelse

Bedriften skal overvåke tilstanden til makroalger i strandsonen og grunne områder¹² ihht. veileder 02:2018 klassifisering av miljøtilstand i vann.¹³ Bedriften skal lage en plan for sin overvåkning som skal sendes inn til Statsforvalteren før tillatelsen tas i bruk.

11.5 Overvåking av sårbar natur

Bedriften skal overvåke korallforekomster rundt anlegget i henhold til godkjent overvåkingsplan.

Før utvidelse av MTB skal det foretas en vurdering av korallenes tilstand i henhold til metodikk i overvåkingsplan.

Overvåking skal gjennomføres ved hver maksimal produksjonsbelastning ved anlegget.

Overvåkingen skal gjennomføres av et kompetent organ som er uavhengig av oppdragsgiver, og rapport fra overvåkingen skal sendes Statsforvalteren innen to måneder etter utført overvåking.

Statsforvalteren kan endre tillatelsen og om nødvendig trekke den tilbake dersom resultatene av overvåkingen gir grunn til tro at korallforekomstene vil bli påført vesentlig skade som følge av utslipp fra anlegget.

11.6 Støysonekart

Bedriften skal utarbeide støysonekart for sin virksomhet som viser støyutbredelsen i røde og gule soner i tråd med Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging T-1442 (kap. 2.2.1) samt soner med støynivå tilsvarende grenseverdiene gitt i tillatelsen. Kartene skal holdes oppdatert.

Støysonekartene jf. 11.7 skal sendes kommunen og Statsforvalteren før tillatelsen tas i bruk.

11.7 Rapportering til Statsforvalteren og registrering i Vannmiljø

11.7.1 Rapportering miljøundersøkelser, planer og tiltak

Resultater av miljøundersøkelser og utredninger som gjennomføres iht. punkt 11 skal sendes til Statsforvalteren.

Under gis en enkel oversikt over hva som skal sendes inn. Nærmere informasjon om hva som skal sendes inn og hvilken frist som gjelder er spesifisert i underkapitlene til punkt 11.

1. Rapport fra C-undersøkelse jf pkt 11.1.
 - a. Ev ytterligere undersøkelser og tiltaksplan jf pkt 11.1.1 og 11.1.2
2. Rapport fra undersøkelse av stoffer jf pkt 11.2.1
 - a. Ev ytterligere undersøkelser og tiltaksplan jf pkt 11.2.2 og 11.2.3

¹² Grunne områder: mindre enn 30 meter dyp og som tidvis tørrlegges og dermed er synlige.

¹³ Veileder 02:2018 Klassifisering av miljøtilstand i vann. Økologisk og kjemisk klassifiseringssystem for kystvann, grunnvann, innsjøer og elver. Kapittel 9.

3. Ev tiltaksplan for strandsonen jf pkt. 11.3
4. Plan for makroalgeundersøkelse jf. pkt. 11.4
5. Plan og rapporter for overvåking av sårbar natur jf. Pkt. 11.5
6. Støysonekart jf. pkt. 11.6

11.7.2 Registrering i Vannmiljø

Resultater av miljøundersøkelser ihht. punkt 11 unntatt 11.3 strandsoneundersøkelse, 11.5 sårbar natur og 11.6 støysonekart skal fortløpende registreres i databasen Vannmiljø¹⁴, men senest innen 1.mars året etter at undersøkelsen er gjennomført. Data rapporteres på Vannmiljøs importformat. Importmal og oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljøs kodeverk finnes på <http://vannmiljokoder.miljodirektoratet.no>.

12. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

12.1. Miljørisikoanalyse

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Bedriften skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle hendelser som kan føre til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Risikoanalysen skal ta hensyn til ekstremvær, flom etc. og fremtidige klimaendringer.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

Risikoanalysen skal inneholde en dokumentert beskrivelse av resipienten, inkludert sårbare naturtyper og arter som kan påvirkes av forurensning fra virksomheten.

12.2. Forebyggende tiltak

Med grunnlag i miljørisikoanalysen skal bedriften, så langt det er mulig uten urimelige kostnader, iverksette de tiltak som er nødvendige for å redusere miljørisikoen til et akseptabelt nivå. Dette gjelder både sannsynlighetsreducerende og konsekvensreducerende tiltak. Bedriften skal ha en oppdatert skriftlig oversikt over de forebyggende tiltakene.

12.3. Beredskap

Dersom de forebyggende tiltakene ikke har redusert miljørisikoen til et akseptabelt nivå, må bedriften utarbeide en beredskapsplan med utgangspunkt i miljørisikoanalysen i 12.1. Bedriften skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreducerende

¹⁴ Vannmyndighetenes fagsystem for registrering og analyse av tilstanden i vann: <http://vannmiljo.miljodirektoratet.no/>

tiltakene, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer.

12.3.1 Beredskapsanalyse

Med grunnlag i miljørisikoanalysen skal bedriften utarbeide en beredskapsanalyse for restrisiko som gjenstår etter at forebyggende tiltak er iverksatt. For hver av hendelsene som utgjør restrisiko skal bedriften utarbeide og begrunne:

- a. organisering av beredskapen
- b. nødvendig beredskapsutstyr
- c. nødvendig mannskap
- d. responstid

Beredskapen skal stå i et rimelig forhold til risiko for akutt forurensning.

12.3.2 Beredskapsetablering

Basert på beredskapsanalysen skal det etableres en beredskapsorganisasjon med mannskap og nødvendig utstyr. Kompetanse, opplæring og organisering skal være dimensjonert for de potensielle hendelsene som er vurdert å utgjøre størst miljørisiko.

12.3.3 Beredskapsplan

Miljørisikoanalyse, beredskapsanalyse, forebyggende tiltak og beredskapsetablering skal dokumenteres i en beredskapsplan som er en del av bedriftens internkontrolldokumentasjon.

Beredskapsplanen skal som et minimum beskrive den etablerte beredskapens organisering, bemanning, innsatsutstyr og personlig utstyr og angi innsatsplaner for dimensjonerende scenarier.

Beredskapsplanen skal holdes oppdatert og kunne fremvises ved behov.

12.3.4 Øving av beredskap

Det skal utarbeides en plan for å øve på beredskapen, og det skal gjennomføres øvelse minst en gang pr. år. Det skal utarbeides klare mål for øvelsen, inkludert mål for responstid. Øvelsen skal dokumenteres i rapporter, med eventuelle anbefalinger om forbedringer. Hvordan eventuelle anbefalinger om forbedringer er fulgt opp, skal være dokumentert i internkontrollen.

12.4. Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift¹⁵. Bedriften skal også så snart som mulig underrette Statsforvalteren i slike tilfeller.

¹⁵ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

13. Eierskifte

Hvis bedriften overdras til ny eier, skal melding sendes Statsforvalteren så snart som mulig og senest én måned etter eierskiftet.

14. Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Statsforvalteren.

Statsforvalteren kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Statsforvalteren kan pålegge eieren eller brukeren å stille ytterligere garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at råvarer, inkludert fiskefôr, kjemikalier og legemidler, produksjonsutstyr og avfall, inkludert ensilasje og død fisk, tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift¹⁶. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til Statsforvalteren innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at lokalitet og landbase settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen. Bedriften skal også for nedleggelsesåret rapportere miljødata og eventuelle avvik til Statsforvalteren, jf. punkt 11.8.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Statsforvalteren i god tid før start er planlagt.

15. Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter fra forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med virksomheten til enhver tid.

¹⁶ Avfallsforskriftens kapittel 11 om farlig avfall

VEDLEGG 1

Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg.

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser

Dekloran pluss (syn og anti isomere former)	DP (syn-DP, anti DP)
1,2-Dikloreten	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Triklloreten	TRI
Trikloran (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Nitromuskforbindelser

Muskxylen	
-----------	--

Alkyfenoler og alkylfenoletoksylater

Nonylfenol og nonylfenoletoksylater	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksylater	OF, OP, OFE, OPE
4-heptylfenoler (forgrenet og rettkjedet)	4-HPbl
4-tert-pentylfenol	4-t-PP
4-tert-butylfenol	4-t-BP
Dodecylfenol m. isomerer	DDP
2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol

Per- og polyfluorerte alkylforbindelser (PFAS)

Perfluoroktansulfonsyre (PFOS), inkl. salter av PFOS og relaterte forbindelser	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS), inkl salter av PFHxS og relaterte forbindelser	PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser
Perfluorobutansulfonsyre (PFBS), inkl. salter av PFBS og relaterte forbindelser	PFBS, PFBS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre	PFOA
Perfluorheksansyre	PFHxA
2,3,3,3-tetrafluoro-2-(heptafluoropropoksy)propionsyre	HFPO-DA
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer C9-PFCA – C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTrDA, PFTeDA

Tinnorganiske forbindelser

Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktyltinnforbindelser	DOT

Polysykliske aromatiske hydrokarboner

PAH

Ftalater

Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Benzylbutylftalat	BBP
Dibutylftalat	DBP
Diisobutylftalat	DIBP

Bisfenol A

BPA

Siloksaner

Dodekametylsykloheksasiloksan	Dekametylsyklopentasiloksan	D6
		D5
Oktametylsyklotetrasiloksan		D4

Organiske UV-filtre

2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylphenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)phenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylphenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)phenol	UV-350
3-benzylidene-1,7,7-trimethylbicyclo[2.2.1]heptan-2-one	3-BC